

Tigrisdomb

SARITA MANDANNA

Egy tiltott szerelem, mely nemzedékeken át lángol

ATHENAUM

Sarita Mandanna: Tigrisdomb

Sarita Mandanna
Tigrisdomb
(Részlet)

Fordította
Nagy Gergely

(Részlet)

Athenaeum

A fordítás alapjául szolgáló mű
Sarita Mandanna: *Tiger Hills*
Weidenfeld & Nicolson. An imprint
of the Orion Publishing Group Ltd.
Copyright © Sarita Mandanna, 2010
Hungarian translation © Nagy Gergely, 2010
Minden jog fenntartva.

ISBN 978-963-293-116-6

Kiadta az Athenaeum Kiadó, az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyv-
terjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős kiadó az Athenaeum Kiadó ügyvezetője
1086 Budapest, Dankó utca 4-8.
Telefon: 1-235-5020
www.athenaeum.hu
athenaeum@lira.hu
Szerkesztette: Vincze Orsolya
Műszaki vezető: Rácz Julianna
Borítóterv és nyomdai előkészítés: 9s Műhely

*Nagyszüleimnek,
Kambejanda Decsinek és
Muddajjának,
Csarimanda Széthának és
Biddappának*

*Jön szép időkre bosszúság
Vak a szív, s mégis mindent
lát
Kurg közmondás*

Devanna

Első fejezet

1878

Muthavva jól tudta, hogy ez a hetedik gyermek különleges; már a születése napjától fogva tudta, a kócsagok óta. Szép, tiszta júliusi nap volt. A gyerekeknek két hónap múlva kellett volna érkeznie, és itt a vetés ideje: Muthavva egyelőre még nem akart hazaköltözni az anyjához. Nagy nehezen elvánszorgott inkább a földekig, és épp bokáig állt a vízzel elárasztott parcellában, mikor meghallotta a szárnyzuhogást. Ekkor felegyenesedett, az egyik kezével beárnyékolta a szemét, a másikkal meg megdörzsölte a hátát. Nagy csapat kócsag kerengett a feje fölött. Ez magában persze még nem lett volna szokatlan. Kurg minden táján éltek kócsagok, fel-feltűnt fehéren villanó szárnyuk minden élénkzöld rizsparcellában. De Muthavva egész életében nem látott még ennyit, mint amennyi most szép lassan leszállt az ő földjükre. Vagy száz madár, talán több is, szorosán egymás mellett, szinte összeért a szárnyuk: árnyékot vetettek a napsütötte parcellára. A szárnyzuhogás elnyomta a békabrekegést, a tehénbögést, még a kabócák folyamatos lármáját is.

A szélben Muthavva nem hallotta a sógora hangját sem, ahogy az utasításokat kiáltott a vetési időszakra felvett munkásoknak: a suhogó szárnyak elfojtották a kiáltást. A madarak lassan köröztek felettük, egyre alacsonyabban, végül éles fordulóval leszálltak és lábra álltak. Muthavva körül mindenhol madarak, ő meg még mindig szórakozottan dörzsölgette a hátát a fehér tolltenger közepén. Aztán pedig, minden előzetes figyelmeztetés nélkül, egyszerre megint a levegőbe röppent az összes. Valami láthatatlan jelre mind megugrottak az ég felé, Muthavvára

pedig rázúdultak a szárnyukról, lábukról legördülő csillogó vízcseppek. És akkor, egyetlen pillanattal sem később, már érezte a combján leömlő meleg folyadékot. Jön a kislánya!

*

A hegyek! Muthavva mindig úgy hitte, a holtaknak is biztosan ez tűnik fel először. Mikor legelőször felszállnak az égbe a halotti máglyájukról, kisurrannak a hamvakból, a szél szárnyán fel a felhők közé: onnan legelőször Kurg szédítő, gyönyörűséges táját pillantják meg.

Apró fejedelemség ez, alakjára, mondjuk, mint egy csecsemő kis kötött cipőcskéje: ott rejtőzik az ország déli partjait szegélyező Szahjadi hegység legmagasabb vonulatai közt. A hegyek túloldalán az óceán, ahol a sziklafalak minden átmenet nélkül zuhannak bele az Arab-tenger világító kék vizébe. Olyan csúszós, laza kövekkel, éles törmelékkel borított szakadékok ezek, hogy csakis a legeslegpénzesebb kereskedők próbálnak errefelé utat találni. Évente kétszer, mikor megérkeznek az arab kereskedőhajók, az ilyenek össze is gyűltek a meredély szélén nagy kosárnyi befogott majommal, amiknek bételdióval, zöldcitrom levéllel vörösre festették a lábát. Aztán elengedték a majmokat egyenest a szakadéknak, és nagy dobpüföléssel-zenebonával hajtották őket a tenger felé. Ahogy azok ijedtükben kőről kőre ugrálva leereszkedtek a falon, apró vörös lányomaikkal térképet rajzoltak a sziklákra, a kereskedők pedig ezt követve mentek le utánuk. És még így is minden évben lezuhant egy-kettő: üvöltve pörögtek a levegőben, végül pedig lent a sziklákon halálra zúzták magukat.

Ha meg a szárazföld felé fordul az ember, ott a Kaveri folyó ezüstösen csillanó szalagja, ami az olajzöld hegyeken keresztülvágva két egyenlő részre osztja Kurgot, akár egy kókuszdiót. Északnak finoman hullámzó, bambusszal benőtt dombok: puha görbületeiken itt-ott egy-egy karcsú facsoport tűnik fel. Grenadilfa, vasfa, dindul- és szantálfa, eukaliptusz, teakfa, rózsafa – és köztük szellős tisztások,

ahol a fűvön meg-megcsillan a napfény. „India Skóciája” – így hívta sok Kurgban élő fehér ember, annyira emlékeztette őket Európára ez a táj. Neki is álltak a főváros, Merkara civilizálásának: átnevezték az utcákat Tenth Mile-ra, Queens Wayre, Mincing Lane-re. Birtokaik ott sorakoztak a város határában – nagy kávéföldek, Ceylonról hozott kávébabbal beültetve, mert ez hamar megtelepedett az indiai szűz termőföldben. Az ültetvényesek házai nagyjából félkör alakban, több körben épültek fel a város körül. Alacsony, vörös tetős házak voltak, kereszttrácsokkal ajtón-ablakon, mellettük mindenhol verandák, krikett- és tenispályák.

Élénk ellentétként délen alacsonyabb növésű solaerdők borították a dombokat. Vad, összevissza növo szent fügefák, kínafák, ébenfák, tuna és pún, nagy-nagy tömegben, a törzsükre tapadva meg korpafüvek, hatalmas, illat nélküli orchideák díszeltek. A fák közt helyenként kusza, szúrós bozotos nőtt, a földből kiálló gyökerek bordáit pedig óriási, nehéz munkával font pókhálók kötötték össze.

Aztán szétszórva itt-ott a helyiek falvai, nagyjából ugyanannyi északon és délen. Mint darabokból varrott takarón, úgy ékelődött közbe egy-egy bársonyos folt, ahol kiirtották az erdőt, és előbukkant a dzsungel nedves, termékeny, éjsötét földje. A patakok mentén az öntözhető területeken végig sík, világoszöld rizsföldparcellák húzódtak. És persze ott álltak még a kurgok szétterülő, aranyló nádtetejű házai is: mindegyikhez tartoztak parcellák és legelők, s az erdők háttere előtt sokatmondó füst szállt az ég felé a kéményeikből.

Végül pedig maga az erdő, a hegyek lábánál. Agyerekcipőcske-alak vastag fonálból kötött orra Kurgot védelmező kis csúcsként meredt Májszúr felé. Athatolhatatlan dzsungel, vibráló veszélyekkel, ellenállhatatlan szépséggel, csak halovány ösvények mentén járható. Ezeket az ösvényeket kizárólag a kurgok ismerték, meg a szolgálk, a szénfekete bőrű poleja törzsek tagjai.

És mindig is éberen őrizték őket, különösen a régi időkben, mikor Kurgban ostromállapot uralkodott. A májszúri szultánok generációkon át próbálták birodalmukba olvasztani ezt a makacsul független kis fejedelemséget. A háború mindkét oldalon véres veszteségekkel járt, s a sok emberrablás, az erőszakos körülméletlések, tömeges kivégzések csak még jobban összekovácsolták a najakokat, Kurg nyolc legfontosabb családjának pátriárkáit. Összetartó szövetséget hoztak létre, a fennhatóságuk alá tartozó klánokat arra kérték, egyesítsék erőiket Májszúr ellen. A kurgok tehát ellenálltak a szultánnak, megvetették a lábukat, és úgy kapaszkodtak meg a földjükben, mint a rizsföldeken hemzsegő rézszínű rákok.

Mikor az angolok és az ő John Companynak becézett Kelet-indiai Társaságuk végül győzedelmeskedett Májszúr felett, egész Kurg egy emberként örvendezett neki. A győzelmet követő békekötéskor a terület brit fennhatóság alá került. A britek felmérték a kis tartományt, megvizsgálták köd borította dombjait, kávétermesztéshez kiváló, egészséges klímáját, és megjegyezték maguknak a lakosait is: magas, heves természetű, hirtelen haragú emberek a kurgok, akik teljes természetességgel állták a tekintetüket és egyenrangúként beszéltek velük. Aztán igen bölcs módon türelmesen vártak: udvarias, jól nevelt határozottsággal ragaszkodtak a terveikhez. Végül aztán ötven évvel Májszúr elfoglalása után a brit fennhatóságot hivatalosan is elfogadták Kurgban.

De hiába hoztak békét a britek, és hiába vágtak sima utakat a dzsungel peremén, hogy összekapcsolják Kurgot a szomszédos tartományokkal, a helyiek megőrizték a régi idők emlékét. Annál a kanyarulatnál, ahol a Májszúrból jövő út az erdei ösvénnyel találkozott, s ahonnan a csapás beleveszett a dzsungelbe, mindig őrsgben állt egy csapatnyi fegyveres, jól megtermett kurg. A najakok közösen osztották be, mikor ki küld embereket erre az őrhelyre: mindegyikük a saját fennhatósága alá tartozó klánokból irányított ide férfiakat öthetes ciklusokban, a monszunidő-

szak három hónapján kívül, mikor a földcsuszamlások, a villám sújtotta, kidőlt fák úgymint járhatatlanná tették az ösvényeket.

Az őrhelyen ma nagy csend honolt. A férfiak nagy része az egyik fán bambuszból, zsákvászonból összetákolta kis platón horkoltak, miközben Nacsimanda Thimmaja őrködött. Így délutánra feltámadt a szél is, a feje fölött füttyült az ágak közt, és ide-oda fújta a száraz leveleket a platón. Thimmaja összerázkódott, és szorosabbra húzta magán a köpenyét. Bár a fehér kaurikagylót húzta volna idén! Micsoda balszerencse. Amint a falu feje, Pallada najak bejelentette, mikor sorsolják az öröket a kaurival, Thimmaja külön elment az Iguthappa-templomba, és két egész rúpiát ajánlott fel az ott lakozó mindenható istenségnek, Iguthappa Szváminak – márpedig ezt egyáltalán nem engedhette meg magának. Egy madarat is áldozott az ősöknek, egy másikat meg a viráknak, a vitéz elődök szellemeinek. Igazán nem bízta a véletlenre: az erdő szellemeinek jóindulatát is megpróbálta megnyerni, jókora hús- és rizscsomagot hagyott nekik a dzsungelben. Aztán a sorsolás napján, mikor a pap odanyújtotta neki a két csukott tenyerét, Thimmaja újabb buzgó imádsággal fordult Iguthappa Szvámihoz. De nem, mikor rámutatott az egyik kézre, a pap meg kinyitotta az ujjait, a tenyerén csak a fekete kauri feküdt: így immár a harmadik egymást követő évben is Thimmaja nyakába szakadt az őrség feladata.

Csakhogy idén különösen nehezen viselte. Itt a vetés ideje, szükség van a földeken minden kézre. Muthavvának az anyjánál lenne a helye, nem pedig a parcellán, nem kellenne ott hajlongania a vízben, nem bizony, mikor újra gyereket vár, s a hasa már olyan nagyon kikerekedett. Nehéz terhesség volt, az első hetekben néha véres folyással, aztán ahogy nőtt a hasa, jött a hátfájás is. Thimmaja testvére, Bopu fel is ajánlotta, hogy átvállalja tőle az őrséget, de ő visszautasította. Bopunak ott a saját családja, akiknek enni kell adnia; és Pallada najak amúgy sem ment volna be-

le. Thimmaja nagyot sóhajtott. Ha idén is csak esik a kardamom ára Malabárban, nekik is szorosabbra kell húzniuk a nadrágszíjat.

Épp őrségben ült tehát, és a gondolataiba merült, mikor felfigyelt valamire. Valaki rohant felé a dzsungelben, és őt szölongatta.

- Aj! Ki az? - kiáltott oda, megragadta kanócos puskáját, és próbált átnézni az ágak között.

Amikor a közeledő befordult az ösvényen, Thimmaja ijedten ismerte fel. Pallada najak egyik tehenészfiúja volt az.

- Mi történt? - kérdezte kurtán, és leugrott a platóról.

- A gyerek! - lihegte a poleja, izzadt arcát törölgetve. - Jön a gyerek!

Thimmaja arca összerándult. Hisz még hetekig nincs itt az ideje, nem azt mondta Muthavva? Hát miért jöttek ilyen hamar a fájások?

A többiek mind odasereglettek köré, míg a saruját kötötte, és az övsálába dugta a törét; megveregették a vállát, és nyugtatgatták, nem kell aggódni. Jóformán nem is hallotta őket; minden erejével csak arra összpontosított, hogy minél hamarabb odaérjen a feleségéhez. Hatalmas léptekkel indult meg az ösvényen a Pallada-falu felé; a poleja alig tudta tartani a tempót.

- Kérlek, Iguthappa Szvámi! - imádkozott egyre. - Kérlek!

Majdnem éjszaka volt már, mire a faluba ért; először a Pallada-házhoz ment, hogy tiszteletét tegye a najaknál. Épp az esti lámpásokat gyújtogatták, a najak tekintélyes árnyat vetett a fényben, ahogy fel-alá sétált a verandán.

- Á, Thimmaja, hát megjöttél? - kérdezte örömmel, míg a másik lehajolt, hogy tisztelete jeléül megérintse a lábát. - Jól van, jól - folytatta. - Most menj a feleségedhez! - Thimmaja bólintott; szólni nem tudott. - Nem kell aggódnod - nyugtatta meg a najak. - Rendben van minden.

Thimmaja ismét bólintott, rossz előérzet markolt a szívébe. Ismét megérintette a najak lábát, majd sietve saját háza felé indult, ami több mint egy kilométerre állt onnét.

Mire odaért, már tényleg besötétedett, a lámpákat mind meggyújtották, a kutyákat megetették és szabadon is engedték éjszakára. Ugatva rohantak felé, mikor az udvarban megállt az *ajmada*, az ősök házi szentélye előtt.

- Ó, Nacsimanda-ősök - könnyörgött, miközben a tenyerét el-elhúzta a pislákoló lámpások lángja fölött. - Áldozok nektek egy madarat, csak hadd legyen jól a feleségem!

Ekkor már ott szaladtak felé az unokaöccsei és a fia, és az anyja is, nevetve, kitárt karral:

- Ujji! Hát itt vagy, *moné!*

- Hát Muthavva?

- Jól van, mindketten jól vannak, *moné!* Gyere csak be, nézd meg ezt a te arany kislányodat!

Hoztak a tűzhelyről meleg vizet, hogy Thimmaja megmoshassa a kezét, lábát, aztán már ment is a hálószobába, ahol Muthavva kipirulva, fáradtan feküdt az ágyon. Az anyja a kezébe adta a kicsit. Csak nézte, nézte az izgága kislányt, és végül engedett a szívéen a szorítás; olyan erős érzelemmé olvadt, hogy pislognia kellett, ki ne csorduljon a könnye.

*

Muthavva sosem mesélt neki a gyerek születését megjósoló kócsagokról. Olyan gyorsan indultak meg a fájások, és olyan erősek voltak, hogy a sógora a hátára kapta, és a földekről egészen hazáig szaladt vele. Annyira sietett világra jönni a kislány, hogy alig küldtek el a bábáért, máris kiverekedte magát az anyaméhből. A nők mind körülötte sürgölődtek, és a nagy bronzgongot keresték, amivel a leánygyermek érkezését szokás hírül adni, a szolgákat meg elküldték a faluba puffasztott rizst és banánt osztogatni; Muthavva pedig még egyszer átgondolta a dolgokat. Már hatszor szült ezelőtt. Hat egészségesen bömbölő fiút, és közülük csak a legidősebb, Csengappa maradt életben. Az ujjával megsimogatta a csecsemő tökéletes formájú, fitos kis orrocskáját. Ez a kislány, már biztos volt benne, különle-

ges. Minek árnyékolja be az érkezését, hogy ők mindenféle ómenekről meg előjelekről tanakodnak? Nem, nem, senki-nek nem szól a madarokról, döntötte el magában.

*

De egyszer azért mégis beszélt róluk. Mikor letelt a szertartásban előírt negyven napos tisztítóidő, Muthavva letekerte a szorosan hasára csavart anyagot, felkelt a szülőágyból, és újra alkalmasnak találtatott a háztartásbeli teendőire, a család pedig elvitte a gyermeket a falusi templomba, hogy kiszámolják a horoszkópját. Az öreg pap előhúzta a szent fügefa repedezett leveleire írt szövegeket, ami narancsszínű selyembe csomagolva generációkon keresztül apáról fiúra szállt a családjában. A leány férjhez megy majd, jósolta, és szül is. Pénzt is lát a jövőjében, igen. Csakhogy... és itt elhallgatott. Muthavva és Thimmaja aggodva néztek egymásra.

- Mi az, *ajja*? Mit látsz? - kérdezte Thimmaja édesanyja, és féltőn magához szorította a kicsit, mire az kényelmetlenül fészkelődni kezdett.

- Semmit, semmit... de azért... - Azzal a pap megint elhallgatott és keresgélt valamit a szent levelekben. Aztán felnézett az aggódó arcokra körülötte, mintha azt fontolgatná, mit is mondjon. - Semmi - mondta végül, és közben már egy kopott fadobozkában matatott. - Tessék - tette hozzá, és előhúzott egy kis amulettet. - Ez majd megvédi. - Az amulettre nagy hatalmú mantrát írtak, magyarázta el, ez majd elhárítja felőle a gonosz tekintetek rontását. Legjobb, ha mindig rajta van. Zaklatott kérdéseiket elhessegette, cinöbervörös pontot nyomott a homlokukra, és fekete madzaggal a kislány csuklójára kötözte az amulettet.

Lehajolva megérintették a pap lábát, majd földre borultak a bálvány előtt. Már kiléptek az épületből, és a hirtelen szemükbe sütő napfényben hunyorogtak, mikor Muthavva felkiáltott, hogy nincs meg a fülbevalója - biztosan a felolvasás alatt esett ki. Azzal visszament a templomba.

-Aja? - szólt halkán, mert a szeme még vagy egy per-
cig nem szokta meg a szent hely homályát. A pap a *púdzsa*
szertartása után maradt szemetet söpörte épp össze, és kis-
sé tán bosszúsan nézett fel rá.

- Nos, gyermekem, mi az megint?

Akkor Muthavva mesélt neki a madarokról, amiket a
kislány születése napján látott: hogy milyen rémisztő össz-
hangban mozogtak, mintha valóban a csecsemő érkezését
jeleznék. Ugyan mit jelenthet ez? És mit látott az imént
a levelekben? Van-e valami, amit nem mondott el? Milyen
szörnyű sors vár a leányára?

Az öreg pap sóhajtott. Ugyan ki tudja, mit jelentenek a
madarak? Azt mondják, ha egy királykobra alvó emberre
lel, de ahelyett, hogy belemélyeszené a fogát, kiterjeszti a
kámzsáját, hogy megóvja a napfénytől - abból az emberből
egyszer majd király lesz. A kócsagok meg... lehet, hogy jö-
vendöltek valamit, de az is lehet, hogy nem. Ugyan ki látja
az istenség gondolatait?

Mikor Thimmaja másnap az őrhely felé tartó útban be-
tért Pallada najakhoz, a najak nagylelkűen elengedte neki
szolgálata hátralévő részét. Így tisztességes Muthavvával
szemben, mondta, ráadásul itt a vetés ideje, Thimmajának
pedig most még egy éhes szájjal több van a családban.
A najak saját legkisebb fiát küldte helyette.

Olyan bőségesen termett a rizs abban az évben, hogy
az így befolyt aranyon Thimmaja két fejőstehenet is tudott
venni; és a kardamom ára sem volt ilyen magas az utóbbi
hat évben. A család egy fiatal kakast áldozott az ősöknek,
mert ilyen jó szerencsét hozó leánygyermekkel áldották
meg őket. A kislányt Devammának nevezték el, Thimmaja
dédnagyanyja után, de mindenki csak Devinek hívta - az ő
saját kis Istennőjüknek.

*

Muthavvának sosem mentek ki teljesen a fejből azok a kócsagok. Az amulettet mindig szorosan a lánya csuklójára kötve tartotta, és titokban valahányszor kilépett Devivel a házból, az eget kémelte. De ahogy múltak a hónapok, és nem történt semmi különös, lassan alábbhagyott az ébersége. Csak képzelte a madarakat, mondogatta magában, csak egy terhes nő fantáziájának szüleménye az egész. Gauramma esküvőjének estéjén pedig végleg túl sok volt a dolga, hogy megint észrevegye őket.

A faluban már hetek óta a feje tetejére állt minden. Milyen remek pár: Pallada najak nokája hozzámegy Kambejmada najak harmadik fiához. A Kambejmadák faluja negyven kilométerre délre feküdt tőlük. A najak pedig az egyik leggazdagabb ember Kurgban: ezeröttszáz hold szántóföldje van, meg még jó néhány száz hold kardamom- és számos kávéültetvénye is. Még a bagóléhez használt köpöcsészéje is színaranyból van, azt suttogták. Látni persze senki sem látta még ezt a híres köpöcsészét – ugyanakkor van olyan kurg, aki az ilyen kincseket elől hagyná a poleja szolgálkénye-kedvére? Különben is, hát nem épp a múlt hónapban rendelt az öregúr egy egészen varázslatos sétapálcát Merkarából, a legjobb rózsafából, elefántcsont berakással? Hát persze, bólogatott az egész falu: szerencsés lány, aki a Kambejmada-klánba beházasodik. És ugyan ki lenne megfelelőbb, mint az ő kedves kis Gaurujuk?

Pallada najak sem sajnálta a pénzt a menyegzőre. A hold már magasan járt a falu zöld füves főtere fölött, s az ital még mindig csak folyt, a sátrakban felállított konyhából pedig csak hordták, hordták ki a curryvel elkészített vaddisznót, csirke- és bárányhúst, zöldségeket és tojást. Két zenekar játszott felváltva, egyetlen percnyi szünet nélkül, Thimma meg a többi férfi pedig leguggolt-felugrott a trombitáik vad kiáltásainak hangjára. Megjött a vőlegény, megünnepelelték-megetették őt is, az egész családját is. A nők csillogó-villogó selyemszáriban szaladgáltak, s a holdfényben még vonzóbbnak tűnt az arcuk. Szaténsima bőrükön szí-

nes ékkövek ragyogtak. Egyesek csiszolatlan rubintokat viseltek széles nyakékeken, mások meg több szálú arany gyöngysort, korallból fűzött nyakláncot kobracsuklyás függővel, tüzes rubinszemekkel. Keblükön félhold alakú, apró gyöngysoron függő arany *kokkéthathik*; csuklójukon karperecek, elefántfejúek, drágakövesek, egyszerűek vagy remek ötvösmunkák. Gyémántok sziporkáztak fülbevalóik csillag alakú fürtjein.

Muthavva a többi még szoptató vagy terhes nővel ült, és háziasszonyi kötelességei alól is felmentést kapott. Mindenütt gyerekek szaladgáltak, s a tömegben nyilván az ő kislia is valami csibészséget művelt éppen. Thimmaja anyja úgyis odafigyel rá, gondolta, nem hagyja, hogy éhen maradjon. Neki az is épp elég, hogy itt ül és hallgatja a nők csacsogását, karján az alvó kislányával.

Micsoda gyönyörű menyasszony ez a Gauru, sóhajtozták az asszonyok; kicsit talán nagydarab, az igaz, de azt ugyan ki tagadhatná, hogy édes kis pofija van? Szerencsés egy férfi a férje... „Ujji!” – kiabálták oda, mikor a tömegben egy csapat vihogó fiú tört keresztül, és pont Muthavvába rohant bele.

– Hát így kell viselkedni? – szidták meg őket a nők, míg a fiúk szégyenlősen feltápáskodtak. – Kavics van tán a szemetek helyén, hogy nem látjátok, hová rohantok? Látjátok, tessék, felkeltettétek a kicsit, most sír!

– Bocsánat, bocsánat! – mentegetőztek a fiúk hátráltukban.

De az egyik, alig tíz-tizenegy éves forma, megállt, és csak bámulta a bömbölő Devit.

– Az istenekre, ennek aztán van hangja! – jegyezte meg aztán, és jókedv villant nagy aranybarna szemében. – Csoda, hogy nem süketültem még meg! – S még mielőtt Muthavva rászólhatott volna, az egyik piszkos ujjával megsimogatta a kislány arcát; aztán igézően elvigyorodott, kis gödröcskével az arcán, és eltűnt az emberek közt.

Muthavvát lefoglalta, hogy újra elaltassa Devit, és mér-
ges is volt, hogy nem hordta le jobban a fiút, így aztán nem
látta a fák közül hangtalanul a levegőbe emelkedő kócsago-
kat - ahogy a tisztás fölött elrepültek, és a holdkorong előtt
megjelent az árnyékuk.

